

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul Telenеști – G. Popa
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Sîrbu, V. Buhnaci, M. Guzun

ÎNCHEIERE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Elena Banari și
avocatul Tatiana Tampei,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Elena Banari împotriva Mariei Banari, intervenienți accesorii Valeri Diogoti,
Cristina Banari, Simion Banari și notarul Iliescu Ludmila cu privire la anularea
contractului de donație și a contractului de vânzare-cumpărare,

împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de către Elena Banari și s-a menținut hotărârea din 16
noiembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenеști,

constată:

La 10 iulie 2019 Elena Banari a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Mariei Banari, intervenient accesoriu Valeri Diogoti, prin care a solicitat anularea
contractului de donație și a contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că a trăit în căsătorie cu Simion
Banari în satul Brînzenii-Noi, r-nul Telenеști.

Din căsătorie au trei copii care deja sunt maturi Cristina Banari, Ana Banari
și Maria Banari.

Pe perioada căsătoriei împreună cu soțul au construit o casă în satul Brînzenii-
Noi, r-nul Telenеști cu construcții accesorii, pe terenul cu numărul cadastral
XXXXX.

Din cauza neînțelegerilor în familie în anul 2001 au divorțat și a plecat cu
traiful în satul Negureni, r-nul Telenеști, iar în gospodăria din satul Brînzenii-Noi au
rămas să locuiască soțul și copiii.

În anul 2018 soțul a plecat cu traiful în mun. Bălți, iar copiii au solicitat ca
partea ei de gospodărie să-i fie dăruită fiicei mai mici Maria Banari.

Considerând că fiica Maria va avea grijă de casă și la bătrânețe o să aibă un
loc sigur de trai lângă ea, a perfectat o procură pe numele fiicei sale Cristina Banari,
care la data de 19 iulie 2018 a întocmit un contract de donație pe numele Mariei
Banari.

Astfel, Maria Banari, devenind proprietară, contrar voinței sale, a vândut imobilul donat lui Valeri Diogoti. După înstrăinarea imobilului Maria Banari a plecat în Italia, iar ea a rămas fără sprijin material și fără imobil.

Reclamanta a susținut că la moment se află într-o stare financiară precară, fiind în imposibilitatea de a-și asigura întreținerea corespunzătoare.

Astfel, conform prevederilor art. 1211 alin. (1) din Codul civil, este dreptul donatorului să revoce donația dacă nu este în stare să se întrețină din contul patrimoniului sau venitului său.

Reclamanta Elena Banari a solicitat anularea contractului de donație nr. 6980, încheiat la 19 iulie 2018 între Simion Banari, Elena Banari și Maria Banari, prin care a fost donat bunul imobil Mariei Banari și a contractului de vânzare-cumpărare a imobilului nr. 2669 din 21 martie 2019 încheiat între Maria Banari și Valeri Diogoti.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Elena Banari împotriva Mariei Banari, intervenienți accesorii Valeri Diogoti, Cristina Banari, Simion Banari și notarul Iliescu Ludmila cu privire la anularea contractului de donație și a contractului de vânzare-cumpărare ca fiind neîntemeiată. (f.d. 126, 134-137, vol. I)

Elena Banari, în termen, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești.

Prin decizia din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Elena Banari și s-a menținut hotărârea din 16 noiembrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești. (f.d. 187, 188-203, vol. I)

În susținerea concluziei sale instanța de apel a reținut că pentru revocarea donației prin prisma art. 1211 din Codul civil este necesară întrunirea cumulativă a două condiții, și anume, starea de imposibilitate a donatorului de a-și asigura întreținerea corespunzătoare și starea de imposibilitate a donatorului de a îndeplini obligațiile legale de întreținere față de terți.

În speță, donația nu a fost condiționată, astfel, contractul de donație nu include obligația de întreținere a donatorului de către donatar, nici obligația de a asigura donatorul cu spațiu locativ și nici nu s-a inclus nici interdicția de înstrăinare a imobilului.

De asemenea, instanța de apel a reținut că Elena Banari nu a comunicat din care motiv a dat acordul pentru încheierea unui contract de donație fără condiție, în situația în care urmarea de fapt scopul de a fi întreținută material de fiică.

În opinia instanței de apel, nu sunt întrunite condițiile necesare în vederea aplicării art. 1211 din Codul civil și revocarea contractului de donație din 19 iulie 2018.

În mod subsecvent nu este nici un temei de anulare și a contractului de vânzare-cumpărare nr. 2669 din 21 martie 2019 încheiat între Maria Banari și Valeriu Diogoti.

La data de 29 septembrie 2022 Elena Banari și avocatul Tatiana Tampei, au declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău ca fiind neîntemeiată. (f.d. 3-4, vil. II)

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanțele de judecată incorect au apreciat probele și circumstanțele constatate pe caz și au aplicat eronat normele de drept material.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererea de recurs este îndreptată împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusă de către Elena Banari, care are calitatea procesuală de reclamantă și este îndreptățită să o conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 iulie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a fost expediată Elenei Banari prin poștă însă confirmarea recepționării la materialele cauzei nu este. (f.d. 208, vol. I)

Recursul, declarat la 28 septembrie 2022 de către Elena Banari și avocatul Tatiana Tampei, este în termen.

La data de 18 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a notificat participanților copia recursului motivat, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs.

La 18 noiembrie 2022 Maria Banari, reprezentată de avocatul Oleg Școlnic, a depus referință, solicitând a considera inadmisibil recursul declarat de către Elena Banari împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Elena Banari și avocatul Tatiana Tampei, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Elena Banari, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Elena Banari și avocatul Tatiana Tampei și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Elena Banari și avocatul Tatiana Tampei, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Elena Banari și avocatul Tatiana Tampei, împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas